

Ἡ κάσσα τοῦ Ταμείου μου θὲ νὰ βρεθῆ γεμάτη,
ποτὲ σὲ δικαστήριον κανένας δὲν θὰ τρέξη,
τοῦ Κόντε Κάστρου θὰ παιχθῆ τὸ δῶμα 'στὸ Παλάτι,
καὶ μιὰ κυρία πρεσβευτοῦ τὴν Μάρτυρα θὰ παίξῃ.
Κι' ὁ γέρο Κλάδος θὰ γενῆ 'στῆς Τούρκισσας εὐνοῦχος,
κι' ἐγὼ θὰ γίνω πρὸς πεζός...καὶ ἑκατομμυριοῦχος.

Souris.

ΦΡΟΥ ΦΡΟΥ

Ἐν τῷ Ναῶ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ ἐρωτύλος Γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας κ. Θωμόπου-
λος—ὃ καὶ συγχαίρομεν διὰ τὸν προβιβάσμον του—εἶχε
τοποθετήσῃ ἐντὸς τοῦ κιγκλιδωτοῦ χάχηδές τινας ἐκ
τοῦ ἐξωτερικοῦ, σὺν γυναιξὶ καὶ ἀνδράσι.

Εἶ. ἐκ τῶν γραφίσκων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν
ἀρχίζει νὰ τοὺς σκοιντᾷ καὶ νὰ τοὺς παραμερίζῃ.

Πλησιάζει καὶ εἰς ἕνα, διόλου χάχαν :

— Μὰ σὰς εἶπα ὅτι αὐτὴ ἡ θέσις, τοῦ λέγει, εἶναι
γρὰ μᾶς, τοὺς διπλωμάτας.

— Ἐ, μὰ τότε, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Κωνσταντινουπολίτης,
ἀφοῦ εἴσθε διπλωμάτης, πῶς ἐκτελεῖτε καὶ χρέη κλη-
τήρος!

Καὶ ὁ καλλιγραφίσκος ἀκόμα ἔχει τὸ στόμα ἀνοικτόν!!

Ἐμάθομεν ὅτι ὁ λοχίας ὁ ἀποπειραθεὶς ν' ἀπαλλάξῃ
τὸν υἱὸν τοῦ ξενοδόχου τοῦ Ξενοδοχείου τῶν Ἀθηνῶν
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Μεγάλης Πα-

ρασκευῆς τὸ ἔκαμε χορατὰ καὶ ὅτι ἐννοοῦσε, ἀφοῦ τὴν
ἔκοβε, νὰ τοῦ τὴν ἐπιστρέψῃ πάλιν μετὰ τὰς Ἑορτάς.

Αὐτὴν τὴν ἀπολογίαν ἐτοιμάζεται νὰ κάμῃ ὁ ἀγαπη-
τὸς Ραμπαγᾶς, ὅστις ἀπὸ τινος ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν
του ὅλους τοῦ ἀποκεφαλίστας χωροφύλακας, πρὶν τοῦ
Ἡρώδου ὅστις ὅμως δὲν ἦτο χωροφύλαξ.

Αἱ δύο ἐφημερίδες, ἡ παλαιὰ καὶ ἡ νέα, ἤρχισαν νὰ
προανακρούωσιν ἐλάττωσιν (μυθόρε) τοῦ ἐν Καίρῳ τηλε-
γραφηθέντος προξενικοῦ ἐγκλήματος. Ἡ νέα μάλιστα
νομίζει καθήκον ὅλων μας νὰ περιμένωμεν τὴν ἐκθεσιν
τοῦ κ. Ἀλεξάκη, τοῦ δράστου τοῦ ἐγκλήματος, κατὰ τὰ
ἐκ Καίρου τηλεγραφηθέντα ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ ἡμῶν πρά-
κτορος καὶ ὅλης τῆς Κοινότητος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ.

Δὲν πταίει ὁ Σουρῆς πταίω ἐγὼ ποῦ τὸν ἴπῃρα μαζὺ
μου κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς Ἀναστάσεως.

Συνανηθέντες ἐν τῷ καφεψεῖῳ ἠρξάμεθα συζητοῦντες.

— Σὲ ποιά ἐκκλησία θὰ πάμε; Εἰς τὴν ἀγίαν Εἰρή-
νην δὲν πάω, λέγει ὁ Σουρῆς, διότι δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ πέ-
σῃ κἀμμιά σανίδα ἀπὸ τῆς σκαλοσαῖς νὰ μὲ σκοτώσῃ.
Ὅσω διὰ τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν, νὰ μὲ χρυσώσῃ, δὲν
πάω νὰ σταθῶ οὐτ' ἀπέξω.

— Πᾶμε τότε στὴ Μητρόπολιν, ἀπαντᾷ ἐγὼ.

— Ὁραία σκέψις, νὰ πάνε νὰ μᾶς πλακώσουν, νὰ ξεμ-
περδεύωμε.

11

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

11

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛ' ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

("Ιδ. ἀριθ. 271).

Εἶπον, ὅτι ὁ Ἑλβετὸς ἀξιωματικὸς ἐθελοντῆς, λαθῶν
τοὺς ὑπ' αὐτὸν 25 ἄνδρας, ἐξεκίνησε νὰ πάῃ νὰ σκοτώ-
σῃ τούρκους.

Ὁ Ἑλβετὸς εἶχε διαιρέσει τὴν μοίραν του στρατη-
γικῶς.

Προηγείτο αὐτῆς εἰς ἀνιχνευτῆς, τούτου εἶποντο δύο
πρόσκόποι, ὧν πάλιν εἰς ἀγγελιοφόρος.

Τοῦ κυρίου σώματος—τὸ ὅποσον ἀμέσως θὰ ἴδωμεν ἐκ
πόσων ἀπηρτίζετο—ἠκολούθει ἡ ἐκ πέντε ἀνδρῶν ὀπισθο-
φυλακῆ, ταύτης ὁ σιτοπομπόμπος, ὁ δὺο δισάκια γαλέ-
τας φέρων, μετὰ τούτων οἱ τῶν πολεμοφοδίων κομισταὶ,
τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, καὶ τέλος ἡ ἐκ πέντε ἀνδρῶν ἐφεδρεία.
Πλὴν τούτων εἶχε καὶ πλαγιοφύλακας ἀνὰ δύο ἐξ ἑκα-
τέρας πλευρᾶς.

Ὅστε τὸ κύριον σῶμα, τὸ στρατηγεῖον, καὶ τὴν κυ-
ρίως μάχιμον δύναμιν ἀπήρτιζον ὁ Ἑλβετὸς, ὁ γραμμα-

τεὺς αὐτοῦ καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ γραμματέως.

Ἡ φοβερὰ αὕτη στρατιωτικὴ δύναμις κατήρχετο ὅπως
προσβαλοῦσα ἐξώσῃ τῆς Ἀγυῖας τὸν Ἄμους Ἀγᾶ, ἠγού-
μενον 1500 ἀνδρῶν Πλεθνομαχητῶν.

Κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ πάντες σχεδὸν ἡμεῖς οἱ
ἄλλοι εἶχομεν διασπαρῆ εἰς διάστημα τρίωρον πρὸς ἀνί-
χνευσιν χωρικῶν, οὗς συλλαμβάνοντες ἠγόμεν ἄκοντας
καὶ ἐξωπλίζομεν εἰς τὸ στρατηγεῖον, ἐν ᾧ διεμένομεν
ὁ γραμματεὺς καὶ ἐγὼ, τοῦ ἀρχηγοῦ δὲν εἰξεύρω ποῦ ξε-
φαντόνοντος.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἠκούσθησαν μακρόθεν πυροβολι-
σμοί.

— Τί τρέχει; ἀνεβόησαν πάντες.

— Πόλεμος, ἄρχισε ὁ πόλεμος, βοῶσιν οἱ χωρικοί.

— Σ' τὰ ὄπλα! Κραυγάζει ὁ πρὸ ἡμῶν μοναδικὸς

φρουρός.

Δράττομεν τὰ σασεπῶ τρέμοντες.

Συσφίγγονται αἱ σιαγῶνές μας.

Τρέμομεν σύσωμοι, καὶ δὲν δυνάμεθα ν' ἀρθρώσωμεν
λέξιν.

Ἐν μιᾷ στιγμῇ οἱ χωρικοὶ πάντες ρίπτοντες τὰ ὄπλα
τρέπονται εἰς φυγὴν, ἀφίσκοντες ἐμὲ καὶ τὸν γραμματέα
μόνους ν' ἀποθαυμάζωμεν τὰς πελιδνὰς ὄψεις μας.

Οἱ πυροβολισμοὶ ἐπυκνοῦντο, ὅτε κατωρθώσαμεν νὰ
λαλήσωμεν.

— Καὶ τώρα, τί κάμομεν; ἠρώτησεν ὑποτραυλιζῶ

— Αἶ τότε, ποῦ στὸ διάβολο θὰ πάμε ;

— Πάμε ἕως τὴν μπουραρία τοῦ Μπερνούδακη, κ' ἐκεῖ σκεπτόμεθα.

Καὶ ἐπήγαμε. Ἐν αὐτῇ ἤρξατο φιλονικία περὶ τοῦ τί μύρα θὰ ἐπίναμε. Ὁ Σουρῆς ἤθελε τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Μονάχου, ἐγὼ ἐπηρούμην καὶ εἰς τὴν ἐγχώριον. Μετὰ πολλὰς συζητήσεις ἀπεφασίσθη τέλος νὰ πίνῃ ἐκεῖνος μισὸ ποτῆρι τῆς Βιέννης καὶ ἐγὼ ἓνα ντόπιο, διὰ νὰ ἤμεθα ἴσα ἴσα ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς πληρωμῆς. Πίνοντες ἤρξάμεθα διαλεγόμενοι.

— Πῶς τὸ ἔβρισκες νὰ μὴ πάῃ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ἐκκλησία ἐφέτος ; Ἐγὼ ἀποδίδω πολιτικὸν σκοπὸν.

— Ὅμιλεῖς σὰν παιδί. Φοβεῖται μήπως κρουολογήσῃ, ὅπως τὴν ἔπαθε στὸν Πειραιᾶ. Δὲν εἶνε συνειθισμένος, βλέπει, εἰς τὸ ἄστατον κλίμα τῆς Ἀττικῆς.

— Ἄς ἀφήσωμεν αὐτά. Ἐμαθες τὰ νέα τερτίπια τοῦ Κουμουνδούρου σου ; Φοβερὸ πρᾶγμα, τρομερὸς κατεργαρῆς. Δηλαδή ἡ ἐπίνοια αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν ἐξεύρεσιν πονηριῶν εἶνε μοναδική. Δὲν ἔχει ταῖρι.

— Τί τρέχει ;

— Τὸ πρῶτὸ συνητήθη με τὸν Παντελεῆ Παππαδάκη καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ὁ γέρο-Νέγρης τοῦ εἶπεν, ὅτι, ἐξ Ἀμερικῆς ἕνας κάποιος Ἀμστρογγ καὶ συντροφία, ἐπεμφεν εἰς τὸν *Διῶνα διακόσια* δολάρια, δηλαδή *χιλίας διακοσίας* δραχμὰς με τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τῷ πέμψῃ καὶ ἄλλα *δισχίλια*, ἤτοι δώδεκα χιλιάδας δραχμὰς ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ παύσῃ γράφων κατὰ τοῦ Κουμουνδούρου . . .

— Ὡ διάβολε. Τοιαύτην ἐπιστολὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἀπὸ τὸν ἴδιον Ἀμστρογγ εἶδα πεμφθεῖσαν καὶ εἰς ἓνα ἄλλον δημοσιογράφον περιέχουσαν *δεκαπέντε* δολάρια, δραχμὰς δηλαδή ἑννενηντα, με τὴν αὐτὴν ὑπόσχεσιν ἐπίσης, ὅτι θὰ τῷ πέμψῃ καὶ ἄλλα *διακόσια*, ἐὰν παύσῃ γράφων κατὰ τοῦ Κουμουνδούρου. Φοβερὰ κατεργαριά. Τί συμπεραίνεις ;

— Ἀπλούστατον. Ἰδοὺ τί λέγει ὁ κόσμος. Ὅτι αὐ-

τὸς ὁ ἐξ Ἀμερικῆς Ἀμστρογγ ὁ θέλων νὰ δωροδοκῆσῃ τὰς κατὰ τοῦ κ. Κουμουνδούρου γραφούσας ἐφημερίδας, εἶνε ἀνύπαρκτον πρόσωπον, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ ἐχαλκεύθησαν ἐνταῦθα, ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῶν καϊμέδων καὶ ἐπέμφθησαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν εἰς ὄρισμένον πρόσωπον, παρ' οὗ ἐξαπεστάλησαν ταχυδρομικῶς ἐνταῦθα. Ὅτι ἡ ὑπόσχεσις μείζονος δωροδοκίας εἶνε χάλι, ὅπως αἱ ἐν λόγῳ ἐφημερίδες, προσεγγιζούσας ἤδη τῆς ἐν τῇ βουλῇ συζητήσεως τῆς κατηγορίας τοῦ Κουμουνδούρου, παύσωσι γράφουσαι κατ' αὐτοῦ, καὶ διερεθίζουσαι τὴν κοινὴν γνώμην.

— Πρωτότυπος ἀληθῶς φενάτσα, πρωτάκουστος τῷ ὄντι πολιτικὴ κακοήθεια. Εἶμαι περίεργος νὰ ἰδῶ τί θὰ γράψῃ ὁ *Διῶν* καὶ ἂν θὰ διαφεύσῃ ταῦτα.

— Δὲν κάμεις δουλειά σου, θὰ τὸ ρίψῃ στὸ κουφό.

Μεταξὺ λόγων ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ προάγγελοι τῆς ἀναστάσεως, ἐφ' ᾧ ἐγερθέντες διηυθύνθημεν πρὸς τὴν Μητρόπολιν.

Ἐξάισιον θέαμα παρίστα ἡ πλατεία αὐτῆς. Ἐπὶ ἐξέδρας δαφνοστολιστοῦ ὁ ἱερός κληρὸς ἐν χρυσοκεντήτοις στολαῖς ἐν μέσῳ τῶν ἀπαστραπτόντων ἐξαπτερυγῶν ἐτέλει τὴν τῆς ἀναστάσεως ἱερουργίαν. Τὰ πλήθη συνωθούντο ἐν τῇ πλατείᾳ καὶ χιλιάδες λαμπάδων ἀνέπεμπον γλῶσσας πυρὸς καταφωτιζούσας τὰ πέριξ καὶ περιπτώσας τὴν ὄλην πλατείαν ὡς πέλαγος φλεγόμενον. Τὰ καίόμενα ποικίλα φωσφώρα ἐπέχεον φῶς γλυκὺ, ὅσον καὶ λαμπρόν. Ὅτε ἀπηγγέλη τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*, ἐκρότησαν τὰ πυροβόλα, διέλαμψαν αἱ λόγχαι τοῦ στρατοῦ παρουσιάζοντος ὅπλα καὶ ἡ μουσικὴ ἤχησε τὸ ἐμβατήριον. Εἶχε τι ἀληθῶς τὸ συγκινητικὸν ἢ μεγαλοπρεπῆς αὕτη θρησκευτικὴ τελετὴ, τοσοῦτον εἶχον συγκινηθῆ, ὥστε ὅτε εἶδον ρουκέταν διασχίζουσαν τοὺς αἰθέρας, ἐνόμισα ὅτι εἶδα τὸν Χριστὸν πετώντα ἀπὸ τὸ καμπαναριὸ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ θὰ ἔχασκα ἀκόμη ἕως τώρα, ἂν εὐ-

ὁ γραμματεὺς.

— Τί κάμομεν ; Πές μου καὶ σὺ τί κάμομεν ; Ξέρω γὰρ τί κάμομεν ; Φαίνεται ὅμως ὅτι τὰ κάμομεν σὰν τὰ μούτρα μας.

— Ποῦ εἶνε ὁ ἀρχηγός ;

— Κύριος οἶδε ποῦ τρῦπως.

— Νὰ παιανίσῃ ὁ σαλπικγκτῆς συνάθροισιν.

— Ποῦ ἴντος ;

— Νὰ δρᾶμωμεν πρὸς ἐπικουρίαν . . .

— Βαστοῦν τὰ κάτσα σου ;

Ἐν τούτοις οἱ διεσπαρμένοι ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐθελονταὶ ἤρξαντο συρρέοντες πρὸς τὸ στρατηγεῖον· ἐκ τούτων ὁ πρῶτος καταφθὰς μᾶς ἀνήγγειλε τάδε : Ὅτι ὁ ἰχνηλάτης τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἐλβετοῦ, ἐκεῖ παρὰ κάτω, σὲ μιὰ ρεματαριά, εἶχε συναντήσῃ ἓνα τούρκου κираάσιον ἱππέα, ὃν πυροβολήσας ἐφόνευσεν, ὅτι τοῦτο μαθὼν ὁ ἐν Ἀγυῖᾳ Ἀμοὺς Ἀγάς, ἀνπεπεξήθη μετὰ μέρους τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀνδρῶν, καὶ ὅτι ὁ Ἐλβετὸς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν διατρέχουσι τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

Μεταξὺ λόγων κατέφθασαν περὶ τοὺς διακοσίους ἐκ τῶν διεσπαρμένων ἐθελοντῶν.

Δὲν εἰξέυρω, ἀλλὰ ὁ κίνδυνος δίδει τι, παρέχει δύναμιν καὶ εἰς τοὺς δειλοῦς.

Πάντες εἶχομεν ἀνορθωμένας τὰς τρίχας, τὰς ὄψεις ἐρυθρὰς καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πυρώδεις. Ἦσαν καὶ τινες, λαβόντες ἐν ἄλλαις ἐπαναστάσεσι τὸ βᾶπτισμα τοῦ πυ-

ρὸς, οἵτινες ἀνέκραζαν :

— Ἐμπρός, μωρὲ, τί καθόμαστε ; Κάτω σκοτώνονται τ' ἀδέρφια. Ἐμπρός !

— Ἐμπρός ! ἀνεβοήσαμεν πάντες.

Τροχάδην, παιανίζουσῶν τῶν σαλπίγγων, ἔβην βήματι ταχεῖ πρὸς τὸ μέρος τῶν πυροβολισμῶν.

Ἐκεῖ καταφθάσαντες εὗρομεν τὴν στρατιάν τοῦ Ἐλβετοῦ εἰς ἄτακταν φυγὴν ἐπιτεδομένην.

Ἐπὶ τῇ θεᾷ ἡμῶν οἱ φεύγοντες ἔστησαν καὶ ἐπανήρξαντο τῶν πυροβολισμῶν, ὅτε πλέον ἐλάβαμεν καὶ ἡμεῖς μέρος.

Προτεταμέναις λόγχησιν οἱ τούρκου εὐθαρσῶς ἐφώρμουν καθ' ἡμῶν, καταφρονούντες τὸ ζωηρὸν πῦρ, ὅπερ ἄσβεστον κατ' αὐτῶν ἐξεπέμπαμεν.

Τῆς μάχης ἐξαφθείσης, ἐπικουρία ἐπεφάνησαν προσερχόμεναι τοῖς τούρκοις καὶ ἕτεραι σποραδικῶς πρὸς ἡμᾶς.

Χιῶν ἤρξατο καταπίπτουσα καὶ αἱ νεφέλαι ἐπύκνωσαν τὸν οὐρανόν.

Ἀντεμαχόμεθα ἐπὶ τρίαυρον χίλιοι πρὸς πεντακοσίους τούρκους, ἀναγκασθέντες ἐπὶ τέλους, τοῦ σκότους ἐπελθόντος, νὰ υποχωρήσωμεν εὐσχήμως πως, χάρις εἰς τὴν ἀνδρείαν δεκάδων τινῶν ἀνδρῶν, μαχητῶν ἐξησκημένων.

Ἐριθμήσαμεν εἴκοσι ἐλλείποντας ἀνδρας, πλὴν τῶν εἰς χεῖράς μας πληγωμένων δέκα, καὶ πέντε ἐξ νεκρῶν.

Τὴν νύκτα ὑπὸ τὸ φῶς πυρῶν συνεκροτήθη στρατιωτικὸν καὶ πάλιν συμβούλιον.

τραφές δουλάριον με τὴ λαμπάδα του δὲν ἔβαζε φῶκο στὰ μαλλιά μου.

— Μὰ, κυρά μου, εἶπον, μήπως με πήρες γιὰ βεγγαλικὸ καὶ θέλεις ν' ἀνάψης; Καλὰ καὶ δὲν εἶχα γένεια, ἄλλως θὰ με ἔκαμνες παρανάλωμα τοῦ πυρός σου.

— Μὲ συμπάθειο, κύριε, ἀπήντησε τὸ δουλάριον, δὲν τὸ ἤθελα.

— Ἐγὼ ὅμως τὸ ἤθελα!

Ἐγέλασε καὶ ἐχάθη εἰς τὰ πλήθη.

Παραπλεύρως μου διήρχετο σφιγκτῶς συγκρατούμενον ζευγὸς νεανίδων. Ἦκουσα τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν λέγουσαν πρὸς τὴν ἑτέραν:

— Τὰ κρέατα μου θὰ ἦνε μαῦρα.

— Ἀμ ἐμένα. Δὲν αἰσθάνομαι τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸν πόνο. Τσιμπιαιὲς ἦταν ἐκεῖναις!

— Καλὰ νὰ πάθετε, ἐβόησα ὀπισθέν των, ποῖος σὰς εἶπε νὰ χώνεσθε μέσα σὲ τόσο κόσμο.

Τὸ ρεῦμα τῶν ἀπερχομένων με παρέσυρε καὶ μ' ἠνάγκασε νὰ φύγω.

Ἐφαγα καλὰ καὶ ἐκοιμήθην καλλίτερα.

Τὴν ἐπιούσαν, ἐνῶ ἐτοιμαζόμην διὰ τὴν δευτέραν ἀνάστασιν τῶν δούλων καὶ δουλικῶν, τὴν τόσον γραφικὴν, σκερτζόζαν καὶ πλήρη ἐπεισοδίων, ἔπιασε βροχή.

Ἐσκέφθην νὰ ὑπάγω εἰς τὸν Μητροπολίτην νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ τὴν ἀναβάλῃ διὰ βασιλικῶν διατάγματος, ἀλλ' εἶπον, — γιὰτί νὰ γίνωμαι ἀφορμὴ σκανδάλων.

Υ. Γ. Σήμερον ἔμαθον παρὰ τοῦ ἑτέρου τῶν δημοσιογράφων τῶν λαθόντων τὰ Ἀμερικανικὰ δολάρια, ὅτι ἔχουσι ὑπονοίας, ὡς προερχόμενα ἐκ τοῦ Κομμουνδούρου, μήπως εἶνε κάλπικα.

Παλιάνθρωπος.

Η ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡΔ,

Ψυχὴ τε καὶ σικῆ.

Εἶναι πασίγνωστον, ὅτι ἡ ἔξοχος ἠθοποιὸς εἶναι ἀπαρραβλήτως ἰσχνή· συνοδεύεται δὲ πάντοτε ὑπὸ λαγωνικοῦ κυνός, ὅστις παρακολουθεῖ αὐτὴν μετὰ τῆς ἀφοσίωσης ἐκείνης, τὴν ὁποῖαν τὰ ζῶα ἔχουσι εἰς τὰ κόκκαλα.

Ἡ λεπτότης αὐτῆς τῇ ἐπιτρέπει νὰ λούεται καὶ ἐντὸς αὐτῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν, διότι βιθύζεται ἀνέτως ἐντὸς σωλῆνος τουφεκίου.

Ἴδου ὁ συνήθης κατάλογος τῶν γευμάτων αὐτῆς.

Hors d'oeuvre.

Ἄκανθες φρέσσας καὶ φύλλα ἀπὸ σέλινον.

Οἶνοι.

Λευκὸς ἀδύνατος. — Γαλλινάρα ἀδολον τοῦ 1564. — Καμπανίτης chateaux en espagne.

Ζωμός.

Μία κλωστή φιδέ.

Ψάρια.

Μία σαρδέλλα.

Entrée.

Περίβλημα λουκανίκου εἰς τὴν ἐσχάραν.

Χορταρικά.

Ἐνα σπαράγγι.

Entremets.

Ράμφος ἀπὸ μπεκατσίνι σαλμί.

Ἀρχηγός. — Μεγαλειτέρα ἀνοησία δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ, παρὰ ν' ἀρχίσωμε πόλεμο, τόσο ὀλίγοι πρὸς τόσοι πολλούς.

Ἐλβετός. — Ἐρθεσ σκοτώνεις τούρκους; Σκοτώνεις, σκοτόνεσαι.

Γραμματεὺς. Ναι, μὰ πρέπει τὰ πάντα νὰ γίνωται μὲ σκέψιν καὶ σχέδιον.

Ἐγὼ. — Μεγαλειτέρα ἀνοησία, δηλαδή, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, παρὰ νὰ πάῃ κάνεις νὰ σκοτωθῇ ἀπερισκέπτως.

Ἀρχηγός. — Βεβαίως· τοῦτο λέγεται φόνος ἐκ προμελέτης, δολοφονία τοῦ ἰδίου ἐαυτοῦ του, αὐτοχειρία.

Ἐγὼ. — Κἄτι χειρότερον λέγεται.

Ἀρχηγός. — Ἐχάσαμεν βεβαίαν νίκην, διότι ἐγὼ εὐρισκόμην εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν περὶ ὄπλαρχηγῶν, ὅπως συγκροτήσωμεν αὖριον ἀποφασιστικὴν μάχην μέχρι τελευταίας ρανίδος αἵματος. Καὶ μήπως γνωρίζομεν κἂν πόσους τούρκους σκοτώσαμε, ὥστε νὰ πᾶν καὶ οἱ δικοὶ μας ἱκανοποιημένοι τοῦλάχιστον;

Γραμματεὺς. — Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλούστατον. Ἀφοῦ λείπουν ἀπὸ μᾶς δεκαπέντε, οἱ τούρκοι δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἦνε ἑκατονταπλάσιοι. Ἐλχομεν λοιπὸν, δεκαπέντε ἐπὶ ἑκατὸν, χίλιοι πεντακόσιοι. Βάλε τώρα τοὺς πληγωμένους, τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς ἀπαδράντας, τοὺς ἐκ φόβου ἀποθάνοντας, τοὺς λιποθύμους καὶ ἐν γένει τοὺς κακῶς ἔχοντας, αἱ ζῆμιαί τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἔμπορεῖ, παρὰ

ν' ἀνέρχωνται τοῦλάχιστον εἰς δισχιλίους καὶ πλέον. Εἶνε φυσικὸς συλλογισμὸς τοῦτο.

Ἀρχηγός. — Σὰν πολλοὶ δὲν εἶνε;

Ἐγὼ. — Μὰ τί διάβολο, ὅλοι ὅλοι ὅσοι εἶνε ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀμοῦς Ἄγᾶ ἀνέρχονται μὲν εἰς χιλίους πεντακοσίους, καὶ μείζ σκοτώσαμε δυὸ χιλιάδες; Τότε πάει νὰ πῆ, ὅτι σκοτώσαμε καὶ τὸν Ἀμοῦς τὸν ἴδιον.

Γραμματεὺς. — Καλὰ σου ζυπηνητούρια! Καὶ τώρα ἀκόμη τῶμαθες;

Ὅλοι. — Σκοτώσαμε τὸν Ἀμοῦς; Ἀλήθεια; Ζήτω τὸ ἔθνος, ζήτωω!

Ἀρχηγός. — Ἀμέσως, μὴ χάνομεν καιρὸ, πιάσε, γράψε, γρήγορα, νὰ μὴ τύχη καὶ τὸ ξεχάσωμε, γράψε ἐκθεσιν μάχης εἰς Ἀθήνας, μετὰ τὴν ἐντολὴν νὰ δημοσιευθῇ εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας, δι' ἐκτάκτων παραρτημάτων, εἰς τὸ Ζουρνάλ Ἴντ' Ἀτέρ, καὶ νὰ σταλῇ καὶ ὡς ἰδιαιτέρα ἀνταπόκρισις εἰς τὸν Χρόνον τοῦ Λονδίνου με κεφαλαία γράμματα.

Καὶ ἂμ' ἔπος ἂμ' ἔργον· ὁ γραμματεὺς ἤρξατο γράφων εἰς ἐπήκοον ὄλων τάδε:

«Τῷ υπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια. Ἄνδρες μόνις διακόσιοι ὑπὸ τὸν ἀνδρεῖον ἀρχηγόν . . . προσβαλόντες τὸν ἐν Ἀγυῖᾳ τῆς Θεσσαλίας ἐμφωλεύοντα αἰμώδη καὶ αἰμοχαρὴν Ἀμοῦς Ἄγᾶ μετὰ τρισχιλίων ζώντων ὀθωμανῶν, πάντων αἰμοχαρῶν καὶ θηριῶδων κτὰς ὄψεις, συνεκρότησαν μάχην διαρκέσασαν ἀπὸ τῆς

Ψητόν.

Ἡ ἄκρα τῆς οὐρᾶς μοσχαρισῶ.

Γλυκίσματα.

Ἐν μύγδαλον ζαχαρωμένον.

Ὀπώραι.

Ξηρὰ σῦκα, φλοιοὶ νωποῦ μυγδαλοῦ, ν κάστανον.

Παρίστησι τὴν εἰκόνα κομψοτάτου σαρώθρου μετὰ μεγάλης χειρίδος, ἐχούσης εἰς τὴν κορυφὴν μέγαν λόφον τριχῶν.

Ἐχει ὅμως λαμπροτάτους ὀφθαλμούς καὶ ὀδόντας, καὶ φυσιογνωμίαν καλιοστρείου ἐλκυστικότητος.

Ἡ ἔκτακτος ἰσχύτης αὐτῆς ὑπῆρξεν αἰτία πολλῶν περιέργων συμβάντων. Φλυαροῦσα ποτὲ εἰς τὸ γεῦμα, ἐνῶ ἔτρωγε κεράσια, κατέπιεν ἓν κουκούτσι. Μετὰ δύο ἡμέρας, ὅλοι οἱ Παρίσιοι ἔλεγον, ὅτι ἡ Σάρρα Βερνάρδ ἦτο ἔγκυος. Αὐτὴ δ' αὐτὴ περιῆλθεν εἰς συλλογισμόν, ἀίσθανομένη νὰ σφίγγῃ αὐτὴν ἡ ζώνη τῆς, καὶ ἐκάλεσεν ἱατρὸν. Οὗτος ὅμως οὐδὲν ἔκτακτον ἀνεῦρεν εἰμὴ τὸ κουκούτσι, τὸ ὁποῖον ἀκολούθει τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ὁδόν!

Ἡ Σάρρα Βερνάρδ, ταξειδεύουσα διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, πληρώνει μόνον ἡμισυ εἰσιτηρίον.

Εἰς τινὰ τῶν τρελλῶν αὐτῆς ἐξοχικῶν ἐκδρομῶν, κατελήφθη ποτὲ ὑπὸ βραγδαίας βροχῆς. Ἀπαντες ἐφοβοῦντο νὰ ἴδωσιν αὐτὴν καταβεβρεγμένην, διότι ὁ ἀνεμος θὰ ἔθραυεν τὸ ἀλεξιβροχόν τῆς. Ἐπέστρεψεν ὅμως ὑγιῆς καὶ ἀδιάβροχος, διότι, ρίψασα τὸ ἀλεξιβροχον, εἶχεν ἐν-

τελῶς καταφύγει ἐντὸς τῆς ἐκ κηρωτοῦ θήκης αὐτοῦ.

Ἡ κόμη τῆς Σάρρας Βερνάρδ μεταβάλλεται σχεδὸν καθ' ἑκάστην, ἀμφιταλαντεύεται ὅμως πάντοτε περίξ τοῦ ξανθο-μυστικο-ρωμαντικο-τεχνητοῦ.

Ἡ οἰκία αὐτῆς, ἦτις, ἀπὸ τῶν σκύλων τῆς Δανίας, τῶν πιθήκων καὶ τῶν ἐρυθρῶν ἰχθύων, μέχρι τῶν κομψοτέρων δαιμόνων, εἶναι πραγματικὴ κιβωτὸς τοῦ Νῶε, ἐξηγεῖ σαφῶς τὰς κοσμοπολιτικὰς τάσεις τοῦ πνεύματός τῆς. Ἡ ἡμετέρα ἠθοποιὸς ἔχει, πρὸς τούτοις, φοβεράν εὐχέρειαν περὶ τὴν ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν διερχομένη χωρίον τῆς κοιλάδος τῆς Ἀόστης, ἐλάλει τόσον καλῶς τὴν ἰταλικὴν, ὥστε ὁ δήμαρχος, ὅστις δὲν εἶναι κόμης, ἤθελε νὰ συλλάβῃ αὐτὴν ὡς Γερμανίδα κατὰσκοπον.

Μετὰ τῆς μανίας τῆς γνώσεως ὅλων τῶν γλωσσῶν, ἦτο φυσικὸν νὰ καταλάβῃ αὐτὴν ἡ μανία τοῦ νὰ μετέρχεται πάσας τὰς τέχνας· ἡ Σάρρα Βερνάρδ εἶναι ζωγράφος, γλύπτης, φοινιξ . . . εἰς ὅλα, πλὴν τῆς μουσικῆς.

Ἄλλως τε, εἶναι περιεργότατος ὁ ἀκαριαῖος καὶ παράδοξος τρόπος, δι' οὗ ἡ Σάρρα καθίσταται, αἰφνης, κυρία πάσης νέας τέχνης. Μίαν πρωίαν, ἐν παραδείγματι, ἐγείρεται μετὰ τὴν διάθεσιν νὰ ἦναι γλύπτης. Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον· μὴνᾶ εἰς τὸν Worth, τὸν περίφημον ράπτῃν· «Veston et pantalon de drap blanc très-fin, le veston assez large, le pantalon collant aux jambes.»

Μόλις δ' ἀποσταλείσης τῆς θηλυκῆς ἀρσενικῆς ταύτης ἐνδυμασίας, ἰδοὺ ἡ Σάρρα καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Φειδίου, ζυμῶναι τὴν ἀργίλλον καὶ χειρίζεται τὴν σμίλην. Τοσοῦτον δὲ σπουδαίαν ἐκλαμβάνει τὴν

»δευτέρως τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς ἄλλης πρωίας....

Ἀρχηγός. — Βγάλε καμπόσσαις ὄραις, ἀδελφὲ, πᾶσι παρὰ πολὺ.

Γραμματεὺς. — Τί πολὺ; Ἐπρεπε μάλιστα, ἂν τὸ καλὸ ἐξετάσης, νὰ γράψωμε πῶς βάσταξε δυὸ ἡμερονύκτια, διὰ νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν! Ἐνα ἡμερονύκτιον μεγάλη δουλειά. Θὰ προσθέσω μάλιστα, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἴμεθα θεονήστικοι. Ἀληθινὰ, τί θὰ φάμε ἀπόψε; Νάχωμε καὶ τὸν νοῦν μας.

Ἐλβετός. — Ἐκεῖ παξιμάδας. Σπάσει δόντια, τρώει. Κόψιμος πιάνεις καὶ χωρὶς σκοτώσει τούρκος πεταίνει ἀπὸ παξιμάδος.

Ἐγώ. — Δηλαδή ἀπὸ νόσον παξιμαδίτιδα, ἦτοι γαλεταδίτιδα.

Γραμματεὺς. — Ἐξακολουθεῖ γράφων. «Καθ' ὅλην τὴν »διάρκειαν τῆς μάχης οἱ ἡμέτεροι ἐμάχοντο ὡς λέοντες, »οὐδεὶς ὀπισθοχώρησεν, οὐδεὶς ἐκρύβη, πάντες δὲ καρ- »τερικῶς βῆμα πρὸς βῆμα τὸν ἐχθρὸν διώκοντες, ἐξεπόρ- »θησαν τὰ χαρακώματα αὐτοῦ ἐν πρὸς ἐν, ἔτρεψαν εἰς »φυγὴν τὸ ἐκ τρισχιλίων ἀράβων, γκέγκιδων, ἀλθανῶν, »κιρκασίων, βασιβουζούκων, ρεντίφιδων, ἀγαρινῶν, ταγ- »καλακίων, τούρκων τῆς Μέκκας καὶ Μεδινᾶς, μαμε-

»λούκων, τουρκομάνων, σφονταλίδων . . .

Ἀρχηγός. — Στάσου, ὄχι· τί εἶνε αὐτοὶ οἱ σφονταλίδες πάλι. Βγάλτους καὶ βάλε καλλίτερα γεννιτσάρους...

Γραμματεὺς. — Μωρὲ τοὺς ξέχασα τοῦ κερατάδες. Λίγο ἔλειψε νὰ μᾶς φύγουν. Θὰ πῆς τοὺς πιάνουμε, ποῦ θὰ μᾶς πῆγαιναν· ἀλλὰ γιατί· «καὶ γεννιτσάρων, συνιστά- »μενον σῶμα τοῦ θηριώδους καὶ διαβοήτου Ἄμους Ἀγᾶ, »ὄν, αὐτότατον καὶ μετὰ πλήρη καὶ ἀκέραια τὰ χαρακτη- »ριστικὰ του, συλλαβόντες ζῶντα καὶ ἀναπνέοντα ἡγα- »γον εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τὸν ἔστησαν τρόπαιον...

Ἀρχηγός. — Τὸν Ἄμους Ἀγᾶ στήσαμεν τρόπαιον; Σὰν χοντρὸ δὲν εἶνε λιγάκι.

Γραμματεὺς. — Ψύλλους στ' ἄχυρα κάθεσαι καὶ γυρεύεις τόρα σύ. Καταλαβαίνουν ἀπ' αὐτὰ ἐκεῖνοι στὴν Ἀθῆνα;

Ἀρχηγός. — Καλά· φθάνει ἕως ἐκεῖ. Τὰ ἄλλα τὰ ἐν-θουσιαστικὰ σχόλια ἄς τὰ βάλουν οἱ δημοσιογράφοι ἐκεῖ· Φέρε νὰ ὑπογράψω.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές).

Παληάνθρωπος,